

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA**DECRET nr. _____**

din _____ 2021

**Cu privire la inițierea negocierilor și aprobarea
semnării Acordului privind serviciile de roaming internațional în reglementarea
rețelelor de comunicații publice mobile în Statele Parteneriatului Estic
(Republica Armenia, Republica Azerbaidjan, Republica Belarus, Georgia,
Republica Moldova, Ucraina)**

În temeiul art. 86 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și al art. 7 și 81
din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova,
Președintele Republicii Moldova decretează:

Art. 1. - Se inițiază negocierile asupra proiectului Acordului privind serviciile
de roaming internațional în reglementarea rețelelor de comunicații publice mobile în
Statele Parteneriatului Estic (Republica Armenia, Republica Azerbaidjan, Republica
Belarus, Georgia, Republica Moldova, Ucraina).

Art. 2. - Se aprobă Acordul privind serviciile de roaming internațional în
reglementarea rețelelor de comunicații publice mobile în Statele Parteneriatului Estic
(Republica Armenia, Republica Azerbaidjan, Republica Belarus, Georgia, Republica
Moldova, Ucraina).

Art. 3. - Prezentul decret intră în vigoare la data publicării..

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA**Maia SANDU**

DRAFT AGREEMENT

**ON INTERNATIONAL ROAMING SERVICES IN PUBLIC
MOBILE COMMUNICATIONS NETWORKS REGULATION OF
EASTERN PARTNERSHIP STATES OF**

**REPUBLIC OF ARMENIA, REPUBLIC OF AZERBAIJAN,
REPUBLIC OF BELARUS, GEORGIA, REPUBLIC OF
MOLDOVA AND UKRAINE**

The Eastern Partnership states (Republic of Armenia, Republic of Azerbaijan, Republic of Belarus, Georgia, Republic of Moldova and Ukraine) (hereinafter referred to collectively as the Signatories and individually as the Signatory),

RECOGNISING the importance of electronic communications services and networks for social and economic welfare, including for cross boarder co-operation,

REAFFIRMING commitment to the objectives stated in the Joint Staff Working Document "Eastern Partnership - 20 Deliverables for 2020 - Focusing on key priorities and tangible results" of June 2017, in particular regarding Deliverable no. 7: "Harmonisation of Digital Markets" and Harmonised roaming pricing and reduced roaming tariffs Milestone among the Signatories in particular,

RECOGNISING the Third Eastern Partnership Ministerial Meeting Declaration of 28 February 2019 in Bucharest recalling the latest Ministerial Declaration of 5th October 2017 in Tallinn, which provided input to the Joint Declaration of the 5th Eastern Partnership Summit of 24th November 2017, in Brussels, the participants affirmed their commitment to deepen the cooperation in six joint priority topics (electronic communications and infrastructure, trust & security, eTrade, digital skills, ICT innovation & start-up ecosystems and eHealth) and defined specific targets for 2020 as part of a roadmap for their digital cooperation, in the context of the 20 deliverables for 2020 and in order to ensure concrete benefits for citizens and businesses,

RECOGNISING commitment of the European Union on commencing discussions of Agreement on reduction of retail roaming prices with Eastern Partnership states after this Agreement is signed,

PURSUING to achieve a high level of consumer protection, competition, and transparency in electronic communications services market, in particular in compliance with the rights and the obligations arising out of the World Trade Organization membership of the Parties and the transparent application of those rights and obligations,

REAFFIRMING the commitment of the Third Eastern Partnership Ministerial Meeting on the Digital Economy to sign by 2020 a Regional Roaming Agreement,

RECOGNISING promotion of competition as effective tool for ensuring societal welfare and consumer benefits by balancing market and consumer interests,

RECOGNISING regulatory intervention (*inter alia* price regulation) proportionate to market conditions and emulating competitive conditions in the international roaming services market as effective tool to ensure international roaming services provision under competitive terms,

RECOGNISING the work of the national regulatory authorities of the Signatories, comprising the Eastern Partnership Electronic Communications Regulators Network and the Roaming Expert Working Group thereof towards harmonisation of roaming rates the Eastern Partnership with those of operators working under competitive conditions and yielding positive consumer benefits,

CONSIDERING prerequisite impact assessment of roaming rate reduction by joint regulatory intervention met by yielding positive results for Signatory and Signatories,

CONSIDERING prices for international roaming services in the Eastern Partnership states remain high,

WISHING to ensure better pricing conditions available to roaming service users while roaming in other Signatory states,

RECOGNISING the pricing approach and specific prices as those reflecting the costs of an operator working under competitive conditions and yielding positive societal welfare,

RECOGNISING introduction of selected approach for roaming rate reduction bringing further harmonisation with European Union roaming regulatory approach.

Hereby sign the present Agreement on the price reduction of the roaming service in public mobile communication networks in the Signatory states (hereinafter referred to as "Agreement").

Annex contains definitions applicable for the purposes of this Agreement.

Article 1

1. The Signatories agree that it is necessary to further reduce the prices of roaming services of incoming and outgoing voice calls, SMS and data transmission for the full coverage of all end users in Signatory states.
2. The Signatories agree to introduce transitional period from 1 January 2022 and gradually reduce the roaming prices via glidepath, as set out in Articles 2, 3, 4.
3. The Signatories agree from 1 January 2026 to determine the maximum average wholesale roaming charges that the visited network may charge from the roaming provider for the provision of regulated roaming services to be mirroring the European Union corresponding rates, as set out in Article 2.
4. The Signatories agree from 1 January 2026 to determine the maximum termination rates mirroring the European Union corresponding charges, as out in Article 3.
5. The Signatories agree from 1 January 2026 maximum retail unit charges shall be calculated by adding the corresponding wholesale charges to the domestic effective prices calculated by dividing revenue of provision of corresponding domestic service by traffic of corresponding domestic service, as set out in Article 4.
6. The Signatories agree from 1 January 2022 to ensure no undue restrictions on quality of service or on available technologies are applicable to roaming customers using regulated roaming services as set out in this Agreement.

Article 2

1. From 1 January 2022, mobile network operators in the Signatory states shall meet all reasonable requests for roaming wholesale access to roaming providers operating in the Signatory states.

2. From 1 January 2022, mobile network operators upon request thereof shall make available to mobile virtual network operators hosted on their mobile networks prices and discounts negotiated for roaming wholesale services in the Signatory states.
3. From 1 January 2022 until 31 December 2022, the maximum average wholesale roaming charge that the visited network operator may charge from the roaming provider for the provision of a regulated roaming services originating on that visited network shall not exceed:
 - a. EUR 0,165 per minute for regulated roaming calls inclusive of origination, transit and termination costs;
 - b. EUR 0,04 per SMS message for regulated roaming SMS message;
 - c. EUR 0,096 per megabyte of data transmitted for regulated data roaming.
4. From 1 January 2023 until 31 December 2023, the maximum average wholesale roaming charge that the visited network operator may charge from the roaming provider for the provision of a regulated roaming services originating on that visited network shall not exceed:
 - a. EUR 0,1 per minute for regulated roaming calls inclusive of origination, transit and termination costs;
 - b. EUR 0,03 per SMS message for regulated roaming SMS message;
 - c. EUR 0,05 per megabyte of data transmitted for regulated data roaming.
5. From 1 January 2024 until 31 December 2024, the maximum average wholesale roaming charge that the visited network operator may charge from the roaming provider for the provision of a regulated roaming services originating on that visited network shall not exceed:
 - a. EUR 0,06 per minute for regulated roaming calls inclusive of origination, transit and termination costs;
 - b. EUR 0,02 per SMS message for regulated roaming SMS message;
 - c. EUR 0,025 per megabyte of data transmitted for regulated data roaming.
6. From 1 January 2025 until 31 December 2025, the maximum average wholesale roaming charge that the visited network operator may charge from the roaming provider for the provision of a regulated roaming services originating on that visited network shall not exceed:
 - a. EUR 0,032 per minute for regulated roaming calls inclusive of origination, transit and termination costs;
 - b. EUR 0,01 per SMS message for regulated roaming SMS message;
 - c. EUR 0,0077 per megabyte of data transmitted for regulated data roaming.

7. From 1 January 2026, the maximum average wholesale roaming charge that the visited network operator may charge from the roaming provider for the provision on regulated roaming services originated on that visited network inclusive of origination, transit and termination costs where applicable, shall not exceed the value as set out by the European Union legislation towards rules for wholesale roaming markets.

Article 3

1. Pursuant to national legislation, regulatory bodies for electronic communications in the Signatory states (hereinafter referred to as “Regulatory Authorities”) shall be responsible and empowered under Article 6 of this Agreement for the implementation of this Agreement, including but not limited to regulating mobile termination rates¹ for regulated roaming calls originating and terminating across the Signatory states.
2. The maximum mobile termination rates² of regulated roaming calls originated and terminated in Signatory states shall not exceed: EUR 0,12 per minute from 1 January 2022, EUR 0,08 per minute from 1 January 2023, EUR 0,04 per minute from 1 January 2024, EUR 0,01 from 1 January 2025 and 2026 adjusted onwards yearly as per weighted average of maximum mobile termination rate set forth within the European Union by the European Commission Implementing Regulation.

Article 4

1. From 1 January 2022 until 31 December 2022, the maximum retail roaming price roaming providers in the Signatory states may apply for roaming in Signatory states shall not exceed:
 - a. EUR 0,24 per minute of outgoing calls;
 - b. EUR 0,12 per minute of incoming calls;
 - c. EUR 0,076 per SMS; and
 - d. EUR 0,137 per megabyte of data transmitted.
2. From 1 January 2023 until 31 December 2023, the maximum retail roaming price roaming providers in the Signatory states may apply for roaming in Signatory states shall not exceed:
 - a. EUR 0,15 per minute of outgoing calls;
 - b. EUR 0,08 per minute of incoming calls;
 - c. EUR 0,045 per SMS; and
 - d. EUR 0,075 per megabyte of data transmitted.

¹ including but not limited to international termination rates and accounting rates applied by authorised operators of the Republic of Belarus

² including but not limited to international termination rates and accounting rates applied by authorised operators of the Republic of Belarus

3. From 1 January 2024 until 31 December 2024, the maximum retail roaming price roaming providers in the Signatory states may apply for roaming in Signatory states shall not exceed:
 - a. EUR 0,09 per minute of outgoing calls;
 - b. EUR 0,04 per minute of incoming calls;
 - c. EUR 0,03 per SMS; and
 - d. EUR 0,0375 per megabyte of data transmitted.
4. From 1 January 2025 until 31 December 2025, the maximum retail roaming price roaming providers in the Signatory states may apply for roaming in Signatory states shall not exceed:
 - a. EUR 0,048 per minute of outgoing calls;
 - b. EUR 0,015 per minute of incoming calls;
 - c. EUR 0,015 per SMS; and
 - d. EUR 0,0116 per megabyte of data transmitted.
5. From 1 January 2026, the maximum retail roaming price roaming providers in the Signatory states may apply for roaming in Signatory states per minute of outgoing voice calls, per SMS and per megabyte of data transmitted shall not exceed and shall be calculated by adding the corresponding wholesale charge as provided for in the Article 2 to the domestic effective price calculated for previous calendar year by dividing revenue of provision of corresponding domestic service by traffic of corresponding domestic service.

The Roaming Expert Working Group of the Eastern Partnership Electronic Communications Regulators Network shall prepare for the Signatories a methodology for calculation of effective price until signing of this Agreement.

6. From 1 January 2026, the maximum retail roaming price roaming providers in the Signatory states may apply for roaming in Signatory states per minute of incoming calls shall not exceed the applicable maximum mobile termination rates as set out in Article 3.
7. From 1 January 2022, retail roaming service providers shall not levy any charge per retail SMS received.
8. From 1 January 2022, access to emergency services numbers for roaming customers of Signatories roaming in Signatories shall be provided free of charge.
9. The maximum retail roaming prices roaming providers in the Signatory states may apply for roaming in Signatory states indicated in paragraphs 1, 2, 3, 4, of this Article are VAT exclusive.

Article 5

From 1 January 2022, the billing interval for regulated retail roaming services shall be 1 second from 1st second for voice calls, 1 SMS, 1 kilobyte from 1st kilobyte for data transmitted.

Article 6

The Signatories shall, by 1 January 2022, adopt any amendments to the laws or/and by-laws, necessary to achieve the objectives and implementation of this Agreement.

Article 7

1. This Agreement shall be open to accession by other World Trade Organization Members.
2. Identical requirements serving the purpose of impact assessment for the establishing of this Agreement yielding positive consumer benefits in the Signatory and Signatories World Trade Organisation members and accession state shall be met.
3. The Eastern Partnership Electronic Communications Regulators Network shall assist the process of accession. The Eastern Partnership Electronic Communications Regulators Network may further delegate the function to the Roaming Expert Working Group.
4. Impact assessment shall be performed by mutually agreed independent of the Signatories and accession states assessment body.
5. The accessing and Signatory states shall agree on the terms of reference for the assessment and cost of the assessment of the impact of accession shall be covered by the accessing states.

Article 8

1. The implementation of this Agreement shall be coordinated by Eastern Partnership Electronic Communications Regulators Network established by the representatives of the Regulatory Authorities of Signatories and the Roaming Expert Working Group thereof.
2. The Regulatory Authorities shall achieve the necessary coordination and power in the implementation of this Agreement in such manner that the application of the obligations in the Signatory states becomes effective on the date referred in Article 1 paragraph 2.
3. The Eastern Partnership Electronic Communications Regulators Network shall at least once a year publish a report on implementation of this Agreement prepared by the Roaming Expert Working Group.

Article 9

The Signatory states, through their Regulatory Authorities and electronic communications operators shall bear the costs of their own activities undertaken in order to implement this Agreement, except the costs as referred to in Article 7.

Article 10

1. The Regulatory Authorities shall regularly exchange information on the activities undertaken to implement this Agreement through their experts delegated to the Eastern Partnership Electronic Communications Regulators Network or the Roaming Expert Working Group thereof.
2. The Regulatory Authorities shall provide information to other Regulatory Authorities, the Eastern Partnership Electronic Communications Regulators Network or the Roaming Expert Working Group thereof necessary for monitoring and support of implementation of this Agreement.

Article 11

The representatives of the Regulatory Authorities shall meet at least twice a year to consult and consider the application of this Agreement, identify priorities for the forthcoming period in order to take joint actions, if necessary, and adopt common attitudes towards domestic and European organisations in charge of electronic communications, and towards electronic communications operators.

Article 12

1. If a Signatory wishes that this Agreement be revised, it shall submit a request to the other Depositary to open negotiations to that end.
2. This Agreement may be amended by the Signatories through conclusion of additional protocols. These protocols enter into force in accordance with the rules as set out in Article 15 of this Agreement.
3. Based on the coordination mechanism under Article 8 of this Agreement, the Eastern Partnership Electronic Communications Regulators Network or the Roaming Expert Working Group thereof may initiate amendments to this Agreement.
4. The additional protocols referred to in Paragraph 2 above shall be concluded in a written form and shall form an integral part of this Agreement with the provisions of Article 1 being duly applicable.
5. Each Signatory may withdraw from this Agreement or Agreement may be terminated at any time, six months after the delivery of written notification to the other Depositary.
6. This Agreement may be subject to review if the relevant EU regulation is amended and/or if it is necessary to further align the maximum mobile termination rates and/or wholesale charges for the regulated roaming services to achieve the objectives set out in Article 1 paragraph 1.

7. Any Signatory may, when signing, ratifying or acceding to this Agreement, formulate a declaration regarding Article 6 of the Agreement.

Article 13

1. The Signatories commit to comply, precisely and in good faith, with the provisions of this Agreement.
2. Any disputes concerning the application or the interpretation of this Agreement shall be settled as early as possible, by any peaceful means.
3. Upon arising, the Signatories may seek and the Eastern Partnership Electronic Communications Regulators Network or the Roaming Expert Working Group thereof shall provide guidance aimed at resolving the dispute.

Article 14

1. This Agreement shall enter into force on the date of deposit of the last written notification through diplomatic channels on fulfillment by the Signatories of the administrations of all domestic procedures required for entry into force of this Agreement.
2. The Depositary of this Agreement shall be the Ministry of Foreign Affairs of _... (*any signatory state or a third agreed party*).
3. This Agreement shall apply provisionally from 1 January 2022, unless a Signatory notifies the Depositary at the time of the signature that it does not consent to be bound by such provisional application.
4. The provisional application of this Agreement shall terminate upon its entry into force for a Signatory that is applying it provisionally or if that Signatory notifies the Depositary of its intention not to become a party to the Agreement.

Done at ... on ... in a single copy in the English language.

The signed copy shall be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of ..., which shall send its certified copies to the Governments of the Signatories of this Agreement.

For Republic of Armenia

For Georgia

*Name, Surname; Position and
name of the authority*

*Name, Surname; Position
and name of the authority*

For Republic of Azerbaijan

For Republic of Moldova

*Name, Surname; Position and
name of the authority*

*Name, Surname; Position
and name of the authority*

For Republic of Belarus

For Ukraine

*Name, Surname; Position and
name of the authority*

*Name, Surname; Position
and name of the authority*

ANNEX – Definitions

For the purposes of Agreement:

1. **'Electronic communications network'** means transmission systems and, where applicable, switching or routing equipment and other resources, including network elements which are not active, which permit the conveyance of signals by wire, radio, optical or other electromagnetic means, including satellite networks, fixed (circuit and packet-switched, including Internet) and mobile terrestrial networks, electricity cable systems, to the extent that they are used for the purpose of transmitting signals, networks used for radio and television broadcasting, and cable television networks, irrespective of the type of information conveyed;
2. **'Electronic communications service'** means a service normally provided for remuneration which consists wholly or mainly in the conveyance of signals on electronic communications networks, including telecommunications services and transmission services in networks used for broadcasting, but exclude services providing, or exercising editorial control over, content transmitted using electronic communications networks and services; it does not include information society services, which do not consist wholly or mainly in the conveyance of signals on electronic communications networks;
3. **'User'** means a legal entity or natural person using or requesting a publicly available electronic communications service;
4. **'Roaming provider'** means an undertaking that provides a roaming customer with regulated retail roaming services;
5. **'Alternative roaming provider'** means a roaming provider different from the domestic provider;
6. **'Visited network'** means a terrestrial public mobile communications network situated in a Signatory state other than that of the roaming customer's domestic provider that permits a roaming customer to make or receive calls, to send or receive SMS messages or to use packet switched data communications, by means of arrangements with the home network operator;
7. **'Roaming customer'** means a customer of a roaming provider of regulated roaming services, by means of a terrestrial public mobile communications network situated in the Union, whose contract or arrangement with that roaming provider permits Union-wide roaming;
8. **'Regulated roaming call'** means a mobile voice telephony call made by a roaming customer, originating on a visited network and terminating on a public communications network within the Signatory states or received by a roaming customer, originating on a public communications network within the Union and terminating on a visited network;
9. **'SMS message'** means a Short Message Service text message, composed principally of alphabetical and/or numerical characters, capable of being sent

between mobile and/or fixed numbers assigned in accordance with national numbering plans;

10. **'Regulated roaming SMS message'** means an SMS message sent by a roaming customer, originating on a visited network and terminating on a public communications network within the Signatory state or received by a roaming customer, originating on a public communications network within the Signatory state and terminating on a visited network;
11. **'Regulated data roaming service'** means a roaming service enabling the use of packet switched data communications by a roaming customer by means of his mobile device while it is connected to a visited network. A regulated data roaming service does not include the transmission or receipt of regulated roaming calls or SMS messages, but does include the transmission and receipt of MMS messages;
12. **'Wholesale roaming access'** means direct wholesale roaming access or wholesale roaming resale access;
13. **'Direct wholesale roaming access'** means the making available of facilities and/or services by a mobile network operator to another undertaking, under defined conditions, for the purpose of that other undertaking providing regulated roaming services to roaming customers;
14. **'Wholesale roaming resale access'** means the provision of roaming services on a wholesale basis by a mobile network operator different from the visited network operator to another undertaking for the purpose of that other undertaking providing regulated roaming services to roaming customers.

ACORD

**PRIVIND SERVICIILE DE ROAMING INTERNAȚIONAL ÎN
REGLEMENTAREA REȚELELOR DE COMUNICAȚII PUBLICE
MOBILE ÎN STATELE PARTENERIATULUI ESTIC (REPUBLICA
ARMENIA, REPUBLICA AZERBAIDJAN, REPUBLICA BELARUS,
GEORGIA, REPUBLICA MOLDOVA, UCRAINA)**

(TRADUCERE NEOFICIALĂ)

Statele Parteneriatului Estic: Republicii Armenia, Republicii Azerbaijan, Republicii Belarus, Georgiei, Republicii Moldova și Ucrainei (în continuare numite colectiv Părți semnatare sau individual Parte semnatară),

RECUNOSCÂND importanța serviciilor și rețelelor de comunicații electronice pentru bunăstarea socială și economică, inclusiv pentru cooperarea transfrontalieră,

REAFIRMÂND angajamentul față de obiectivele stabilite în Joint Staff Working Document "Parteneriatul Estic - 20 de rezultate preconizate pentru 2020 – Focusându-se pe prioritățile-cheie și rezultate tangibile" din iunie 2017, îndeosebi privind rezultatul scontat nr. 7: "Armonizarea Piețelor Digitale" și atingerea în particular a scopului unor prețuri armonizate și reduse pentru roaming între Părțile semnatare,

RECUNOSCÂND că Declarația celei de a Treia Reuniuni Ministeriale a Parteneriatului Estic privind economia digitală, organizată la 28 februarie 2019 la București, care a reafirmat ultima Declarație Ministerială din 5 octombrie 2017 de la Tallinn, prin care a s-a oferit suport pentru Declarația Comună a celei de a 5-a Reuniuni a Parteneriatului Estic desfășurate la 24 noiembrie 2017, la Bruxelles, participanții au susținut angajamentul lor de a aprofunda cooperarea în șase subiecte comune prioritare (comunicații electronice și infrastructură, siguranță și securitate, eComerț, abilități digitale, inovații în TIC și în lansare de ecosisteme precum și eSănătate) și au definit scopurile specifice pentru 2020 drept parte a foii de parcurs pentru cooperarea digitală, în contextul celor 20 rezultate preconizate pentru 2020 și pentru a asigura beneficii concrete pentru cetățeni și mediul de afaceri,

RECUNOSCÂND angajamentul Uniunii Europene pentru lansarea discuțiilor asupra unui Acord de reducere a tarifelor pentru serviciile cu amănuntul de roaming cu statele Parteneriatului Estic odată ce acest Acord este semnat,

URMĂRIND atingerea unui grad înalt de protecție a consumatorilor, a concurenței și transparenței pe piața serviciilor de comunicații electronice, în particular, în corespundere cu drepturile și obligațiile ce rezultă din calitatea de membru al Organizației Mondiale a Comerțului ale Părților și aplicarea transparentă a acestor drepturi și obligații,

REAFIRMÂND angajamentul asumat la cea de a Treia Reuniune Ministerială a Parteneriatului Estic privind economia digitală de a semna până în 2020 un Acord Regional privind Roaming-ul,

RECUNOSCÂND promovarea concurenței drept un instrument eficient pentru asigurarea bunăstării sociale și a beneficiilor consumatorului prin echilibrarea intereselor pieței și intereselor consumatorilor,

RECUNOSCÂND intervenția prin reglementare (*inter alia* prin reglementarea tarifelor) proporțională condițiilor pieței și emularea unor condiții concurențiale pe piața serviciilor internaționale de roaming drept un instrument eficient pentru asigurarea furnizării de servicii de roaming internațional în condiții de concurență,

RECUNOSCÂND rezultatul efortului autorităților naționale de reglementare ale Semnatarilor consolidate în Rețeaua Autorităților de Reglementare în domeniul Comunicațiilor Electronice din cadrul Parteneriatului Estic și al Grupului de Lucru al Experților pentru Roaming al acesteia, spre armonizarea tarifelor de roaming în cadrul Parteneriatului Estic cu cele ale operatorilor ce activează în condiții competitive și producând beneficii pozitive pentru consumatori,

CONSIDERÂND că studiul prealabil de impact al reducerii tarifelor de roaming ca urmare a intervenției de reglementare comune dovedește obținerea de rezultate pozitive pentru Partea semnatară și Părțile semnatare,

CONSIDERÂND că tarifele pentru serviciile internaționale de roaming în statele Parteneriatului Estic rămân a fi înalte,

ASPIRÂND să asigure condiții tarifare îmbunătățite disponibile pentru utilizatorii de servicii de roaming în timpul roaming-ului în alte State semnatare,

RECUNOSCÂND abordarea tarifară și prețurile specifice drept cele, care reflectă costurile unui operator ce activează în condiții concurențiale și care produc rezultate sociale pozitive,

RECUNOSCÂND că introducerea metodei selectate pentru reducerea tarifelor de roaming aduce la o continuă armonizare cu abordarea privind reglementarea roaming-ului în Uniunea Europeană.

Semnează prezentul Acord privind reducerea tarifelor pentru serviciul de roaming în rețele publice de comunicații mobile în Statele semnatare (denumit în continuare “Acord”).

Anexa conține definiții aplicabile în sensul prezentului Acord.

Articolul 1

1. Părțile semnatare sunt de acord privind necesitatea reducerii în continuare a tarifelor la serviciile în roaming de apeluri voce de intrare și de plecare, mesaje SMS și transmitere de date, disponibile pentru toți utilizatorii finali din statele Semnatare.
2. Părțile semnatare sunt de acord asupra introducerii unei perioade de tranziție începând cu 1 ianuarie 2022 și asupra unei reduceri graduale a tarifelor de

roaming sub forma unei pante de glisare, după cum este stabilit în Articolele 2, 3, 4.

3. Părțile semnatare sunt de acord să stabilească, începând cu 1 ianuarie 2026, mărimea maximală a tarifelor medii pentru serviciile cu ridicata de roaming, pe care rețeaua vizitată le poate percepe de la furnizorul de servicii de roaming pentru prestarea de servicii de roaming reglementate pentru a replica tarifele corespunzătoare aplicabile în Uniunea Europeană, în conformitate cu Articolul 2.
4. Părțile semnatare sunt de acord să stabilească, începând cu 1 ianuarie 2026, tarifele maximale pentru terminare replică tarifele corespunzătoare aplicate în Uniunea Europeană, în conformitate cu Articolul 3.
5. Părțile semnatare sunt de acord ca, începând cu 1 ianuarie 2026, tarifele maximale pentru unitate de servicii cu amănuntul să fie calculate prin adăugarea tarifelor cu ridicata corespunzătoare la tarifele naționale efective, calculate prin divizarea venitului din serviciile naționale respective la traficul de servicii naționale corespunzătoare, în conformitate cu Articolul 4.
6. Părțile semnatare sunt de acord să asigure începând cu 1 ianuarie 2022 că nici o restricție necuvenită asupra calității serviciilor sau tehnologiei disponibile nu este aplicată utilizatorilor de servicii de roaming reglementate, conform prevederilor prezentului Acord.

Articolul 2

1. Începând cu 1 ianuarie 2022, operatorii de rețele de telefonie mobilă în statele Semnatore trebuie să accepte toate cererile rezonabile de acordare a accesului cu ridicata pentru servicii de roaming ale furnizorilor de servicii de roaming ce operează în statele Semnatore.
2. Începând cu 1 ianuarie 2022, operatorii de rețele de telefonie mobilă, la solicitarea operatorilor de rețea mobilă virtuală găzduiți de propriile rețele mobile, trebuie să pună la dispoziție prețurile și reducerile negociate de ei pentru serviciile cu ridicata de roaming în Statele semnatare.
3. Începând cu 1 ianuarie 2022 și până la data de 31 decembrie 2022, nivelul maxim al tarifului mediu cu ridicata pentru servicii de roaming, pe care îl poate percepe operatorul rețelei vizitate de la furnizorul de servicii de roaming pentru furnizarea de servicii de roaming reglementate inițiate în acea rețea vizitată, nu trebuie să depășească:
 - a. 0,165 EURO per minut pentru apelurile în roaming reglementat, care includ costurile inițierii, tranzitului și terminării;

- b. 0,04 EURO per mesaj SMS pentru serviciul de mesaje SMS în roaming reglementat;
 - c. 0,096 EURO per megabyte de serviciu de comunicații de date în roaming reglementat.
- 4. Începând cu 1 ianuarie 2023 și până la data de 31 decembrie 2023, nivelul maxim al tarifului mediu cu ridicata pentru servicii de roaming, pe care îl poate percepe operatorul rețelei vizitate de la furnizorul de servicii de roaming pentru furnizarea de servicii de roaming reglementate inițiate în acea rețea vizitată, nu trebuie să depășească :
 - a. 0,1 EURO per minut de apeluri în roaming reglementate, care includ costurile inițierii, tranzitului și terminării;
 - b. 0,03 EURO per mesaj SMS pentru serviciul de mesaje SMS în roaming reglementat;
 - c. 0,05 EURO per megabyte de serviciu de comunicații de date în roaming reglementat.
- 5. Începând cu 1 ianuarie 2024 și până la data de 31 decembrie 2024, nivelul maxim al tarifului mediu cu ridicata pentru servicii de roaming, pe care îl poate percepe operatorul rețelei vizitate de la furnizorul de servicii de roaming pentru furnizarea de servicii de roaming reglementate inițiate în acea rețea vizitată, nu trebuie să depășească :
 - a. 0,06 EURO per minut de apeluri în roaming reglementate, care includ costurile inițierii, tranzitului și terminării;
 - b. 0,02 EURO per mesaj SMS pentru serviciul de mesaje SMS în roaming reglementat;
 - c. 0,025 EURO per megabyte de serviciu de comunicații de date în roaming reglementat.
- 6. Începând cu 1 ianuarie 2025 și până în data de 31 decembrie 2025, nivelul maxim al tarifului mediu cu ridicata pentru servicii de roaming, pe care îl poate percepe operatorul rețelei vizitate de la furnizorul de servicii de roaming pentru furnizarea de servicii de roaming reglementate inițiate în acea rețea vizitată, nu trebuie să depășească :
 - a. 0,032 EURO per minut de apeluri în roaming reglementate, care includ costurile inițierii, tranzitului și terminării;
 - b. 0,01 EURO per mesaj SMS pentru serviciul de mesaje SMS în roaming reglementat;

c. 0,0077 EURO per megabyte de serviciu de comunicații de date în roaming reglementat.

7. Începând cu 1 ianuarie 2026, nivelul maxim al tarifului mediu cu ridicata pentru servicii de roaming, pe care îl poate percepe operatorul rețelei vizitate de la furnizorul de servicii de roaming pentru furnizarea de servicii de roaming reglementate inițiate acea rețea vizitată, care cuprinde și costurile inițierii, tranzitului și terminării, acolo unde acestea sunt aplicabile, nu depășește valoarea celui stabilit de legislația Uniunii Europene privind regulile pentru piețele cu ridicata de roaming.

Articolul 3

1. În conformitate cu legislația națională, autoritățile de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice ale Statelor semnatare (denumite în continuare “Autorități de reglementare”) sunt responsabile și împuternicite în conformitate cu Articolul 6 al acestui Acord pentru implementarea acestui Acordul, inclusiv, dar nelimitându-se, la reglementarea tarifelor de terminare în rețele mobile¹ pentru apelurile în roaming reglementate inițiate și terminate în toate Statele semnatare.
2. Tarifele maxime pentru terminare mobilă² pentru apeluri de roaming reglementate inițiate și terminate în rețelele Statelor semnatare nu vor depăși: 0,12 EURO per minut începând cu 1 ianuarie 2022, 0,08 EURO per minut începând cu 1 ianuarie 2023, 0,04 EURO per începând cu 1 ianuarie 2024, 0,01 EURO începând cu 1 ianuarie 2025 și începând cu 2026 sunt ajustate anual la valoarea medie ponderată a tarifelor maxime de terminare în rețele mobile stabilite în cadrul Uniunii Europene în baza Regulamentului de Implementare al Comisiei Europene.

Articolul 4

1. Începând cu 1 ianuarie 2022 și până în data de 31 decembrie 2022, tariful maxim cu amănuntul pe care îl pot percepe furnizorii de servicii de roaming din Statele semnatare nu trebuie să depășească:
 - a. 0,24 EURO per minut de apeluri efectuate;
 - b. 0,12 EURO per minut de apeluri primite;
 - c. 0,076 EURO per SMS; și
 - d. 0,137 EURO per megabyte de date transmise.

¹ Inclusiv, dar fără să se limiteze la tarifele pentru terminare internațională a apelurilor și ratelor de decontare aplicate de operatorii autorizați ai Republicii Belarus

² Inclusiv, dar fără să se limiteze la tarifele pentru terminare internațională a apelurilor și ratelor de decontare aplicate de operatorii autorizați ai Republicii Belarus

2. Începând cu 1 ianuarie 2023 și până în data de 31 decembrie 2023, tariful maxim cu amănuntul pe care îl pot percepe furnizorii de servicii de roaming din Statele semnatare nu trebuie să depășească :
 - a. 0,15 EURO per minut de apeluri efectuate;
 - b. 0,08 EURO per minut de apeluri primite;
 - c. 0,045 EURO per SMS; și
 - d. 0,075 EURO per megabyte de date transmise.
3. Începând cu 1 ianuarie 2024 și până în data de 31 decembrie 2024, tariful maxim cu amănuntul pe care îl pot percepe furnizorii de servicii de roaming din Statele semnatare nu trebuie să depășească:
 - a. 0,09 EURO per minut de apeluri efectuate;
 - b. 0,04 EURO per minut de apeluri primite;
 - c. 0,03 EURO per SMS; și
 - d. 0,0375 EURO per megabyte de date transmise.
4. Începând cu 1 ianuarie 2025 și până în data de 31 decembrie 2025, tariful maxim cu amănuntul pe care îl pot percepe furnizorii de servicii de roaming din Statele semnatare nu trebuie să depășească:
 - a. 0,048 EURO per minut de apeluri efectuate;
 - b. 0,015 EURO per minut de apeluri primite;
 - c. 0,015 EURO per SMS; și
 - d. 0,0116 EURO per megabyte de date transmise.
5. Începând cu 1 ianuarie 2026, tariful maxim cu amănuntul pe care îl pot percepe furnizorii de servicii de roaming din Statele semnatare pentru servicii de roaming furnizate în Statele semnatare per minut de apeluri voce efectuate, per SMS și per megabyte de date transmise este calculat prin sumarea tarifului cu ridicata corespunzător prevăzut de Articolul 2 și a tarifului național efectiv calculat pentru anul calendaristic anterior, prin împărțirea venitului din furnizarea serviciilor naționale corespunzătoare la traficul corespunzător de servicii naționale, și nu depășește această sumă.

Grupul de Lucru al Experților pentru Roaming al Rețelei Autorităților de Reglementare în domeniul Comunicațiilor Electronice din Parteneriatul Estic,

până la semnarea prezentului Acord, va pregăti pentru Părțile semnatare o metodologie de calculare a tarifelor efective.

6. Începând cu 1 ianuarie 2026, tariful maxim cu amănuntul pe care îl pot percepe furnizorii de servicii de roaming din Statele semnatare pentru servicii de roaming în Statele semnatare per minut de apeluri voce primite nu trebuie să depășească tariful maximal pentru terminare în rețele mobile aplicabil conform Articolului 3.
7. Începând cu 1 ianuarie 2022, furnizorii de servicii cu amănuntul de roaming nu vor percepe nici un tarif pentru mesajele SMS cu amănuntul primite.
8. Începând cu 1 ianuarie 2022, accesul la numerele serviciilor de urgență pentru utilizatorii din statele Semnatare care se află în roaming în statele Semnatare este oferit fără plată.
9. Tarifele maxime cu amănuntul pentru servicii de roaming pe care le pot percepe furnizorii de servicii de roaming din Statele semnatare pentru servicii de roaming în Statele semnatare, indicate în alineatele 1, 2, 3, 4, ale acestui Articolul, nu includ TVA.

Articolul 5

Începând cu 1 ianuarie 2022, intervalul de tarificare a serviciilor cu amănuntul de roaming reglementate este 1 secundă din prima secundă a apelului vocal, 1 SMS, 1 kilobyte începând cu primul kilobyte de date transmise.

Articolul 6

Părțile semnatare trebuie, până la 1 ianuarie 2022, să adopte orice modificări la legislația primară sau secundară necesare pentru atingerea obiectivelor și implementarea prezentului Acord.

Articolul 7

1. Prezentul Acord este deschis aderării altor state membre ale Organizației Mondiale a Comerțului.
2. Este necesară îndeplinirea cerințelor identice celor ce au servit scopului efectuării analizei impactului pentru stabilirea acestui Acord, care să demonstreze obținerea beneficiilor pozitive pentru consumatorii din Statele semnatare – membre ale Organizației Mondiale a Comerțului și cele în proces de aderare.
3. Rețeaua Autorităților de Reglementare în domeniul Comunicațiilor Electronice din Parteneriatul Estic asigură asistență în procesul de aderare. Rețeaua Autorităților de Reglementare în domeniul Comunicațiilor

Electronice din Parteneriatul Estic poate delega această funcție Grupului de Lucru al Experților pentru Roaming.

4. Analiza impactului este efectuată de către o entitate independentă de părțile Semnatare și de statele în proces de aderare, fiind acceptată de comun acord.
5. Statele aflate în proces de aderare și Statele semnatare urmează să convină asupra termenilor de referință pentru efectuarea analizei impactului, iar costul efectuării analizei de impact va fi suportat de către statele aflate în proces de aderare.

Articolul 8

1. Implementarea prezentului Acord este coordonat de către Rețeaua Autorităților de Reglementare în domeniul Comunicațiilor Electronice din Parteneriatul Estic, stabilită de către reprezentanții autorităților de reglementare ale Părților semnatare, și de către Grupul de Lucru al Experților pentru Roaming al acesteia.
2. Autoritățile de Reglementare urmează să atingă nivelul necesar de coordonare și împuterniciri privind implementarea acestui Acord astfel, încât aplicarea obligațiilor în statele Semnatare să devină efectivă la data prevăzută de Alineatul 2 al Articolului 1.
3. Rețeaua Autorităților de Reglementare în domeniul Comunicațiilor Electronice din Parteneriatul Estic urmează să publice cel puțin o dată pe an un raport de implementare al acestui Acord, elaborat de către Grupul de Lucru al Experților pentru Roaming.

Articolul 9

Statele Semnatare, prin Autoritățile lor de Reglementare și operatorii de comunicații electronice suportă propriile costuri aferente activităților proprii lor în legătură cu implementarea acestui Acord, cu excepția costurilor menționate în Articolul 7.

Articolul 10

1. Autoritățile de Reglementare vor efectua regulat schimb de informații privind activitățile efectuate în vederea implementării prezentului Acord, prin intermediul experților proprii delegați la Rețeaua Autorităților de Reglementare în domeniul Comunicațiilor Electronice din Parteneriatul Estic sau la Grupul de Lucru al Experților pentru Roaming al acesteia.
2. Autoritățile de Reglementare furnizează altor Autorități de reglementare, Rețelei Autorităților de Reglementare în domeniul Comunicațiilor Electronice din Parteneriatul Estic sau Grupului de Lucru al Experților pentru Roaming al

acesteia, informații necesare pentru monitorizarea și implementarea acestui Acord.

Articolul 11

Reprezentanții Autorităților de Reglementare se întrunesc cel puțin de două ori pe an pentru consultări și considerarea aplicării acestui Acord, identificarea priorităților pentru perioada următoare de a întreprinde acțiuni comune, dacă sunt necesare, și să adopte abordări comune în relații cu organizații naționale sau europene responsabile de domeniul comunicațiilor electronice, precum și în relații cu operatorii de comunicații electronice.

Articolul 12

1. Dacă o Parte semnatară dorește revizuirea acestui Acord, aceasta va transmite o cerere Depozitarului pentru inițierea negocierilor în acest sens.
2. Acest Acord poate fi amendat de către Părțile semnatare prin încheierea protocoalelor adiționale. Aceste protocoale vor intra în vigoare în conformitate cu regulile stabilite în Articolul 15 al prezentului Acord.
3. În baza mecanismului de coordonare stabilit în Articolul 8 al acestui Acord, Rețeaua Autorităților de Reglementare în domeniul Comunicațiilor Electronice din Parteneriatul Estic sau Grupul de Lucru al Experților pentru Roaming al acesteia poate iniția modificarea prezentului Acord.
4. Protocoalele adiționale menționate în Alineatul 2 de mai sus vor fi încheiate în formă scrisă și vor face parte integrantă a acestui Acord, prevederile Articolului 1 fiind în aceeași măsură aplicabile.
5. Fiecare Parte Semnatară se poate retrage din acest Acord sau Acordul poate fi reziliat în orice moment de la scurgerea a șase luni de la transmiterea notificării scrise către Depozitar.
6. Acest Acord poate fi supus revizuirii, dacă reglementările UE corespunzătoare sunt modificate și/sau este necesară o aliniere în continuare a tarifelor maxime pentru terminare în rețele mobile și/sau a tarifelor cu ridicata pentru serviciile de roaming reglementate în vederea atingerii obiectivelor stabilite în Alineatul 1 al Articolului 1.
7. Orice Semnatar poate, la semnarea, ratificarea sau aderarea la prezentul Acord, să formuleze o declarație cu privire la articolul 6 din Acord.

Articolul 13

1. Părțile semnatare se angajează să respecte exact și cu bună credință prevederile prezentului Acord.

2. Orice litigii privind aplicarea sau interpretarea acestui Acord urmează a fi soluționate cât mai repede posibil, prin orice mijloace pașnice.
3. În cazul apariției unui litigiu, Părțile semnatare pot solicita, iar Rețeaua Autorităților de Reglementare în domeniul Comunicațiilor Electronice din Parteneriatul Estic sau Grupul de Lucru al Experților pentru Roaming al acesteia va oferi îndrumări menite pentru soluționarea litigiului.

Articolul 14

1. Acest Acord intră în vigoare la data depozitării ultimei notificări scrise prin canale diplomatice privind îndeplinirea de către Semnatarii ale administrațiilor a tuturor procedurilor naționale necesare pentru intrarea în vigoare a acestui Acord.
2. Depozitarul prezentului Acord este Ministerul Afacerilor Externe al ... (orice stat semnatar sau o terță parte convenită).
3. Acest Acord va fi pus în aplicare cu titlu provizoriu începând cu 1 ianuarie 2022, dacă un Semnatar nu notifică Depozitarului la data semnării că nu are consimțământul de a fi legat prin această aplicare provizorie.
4. Aplicarea provizorie a prezentului Acord încetează la intrarea sa în vigoare pentru un Semnatar care îl aplică cu titlu provizoriu sau în cazul în care Semnatarul notifică Depozitarului intenția sa de a nu deveni parte la Acord.

Întocmit la ... pe data de ... într-un singur exemplar în limba engleză.

Exemplarul semnat va fi depusă la Ministerul Afacerilor Externe al..., care va transmite copiile sale certificate Guvernelor ale Semnatarilor acestui Acord.

Pentru Republica Armenia

Nume, Prenume; Poziția și
Denumirea autorității

Pentru Republica Azerbaijan

Nume, Prenume; Poziția și
Denumirea autorității

Pentru Republica Belarus

Nume, Prenume; Poziția și
Denumirea autorității

Pentru Georgia

Nume, Prenume; Poziția și
Denumirea autorității

Pentru Republica Moldova

Nume, Prenume; Poziția și
Denumirea autorității

Pentru Ucraina

Nume, Prenume; Poziția și
Denumirea autorității

ANEXĂ – Definiții

În sensul Acordului:

1. **„Rețea de comunicații electronice”** înseamnă sisteme de transmisie și, după caz, echipamente de comutare sau rutare și alte resurse, inclusiv elemente de rețea care nu sunt active, care permit transmiterea semnalelor prin fir, radio, fibră optică sau alte mijloace electromagnetice, inclusiv rețele de satelit, rețele fixe (cu comutare de circuite sau comutare de pachete, inclusiv Internet) și mobile terestre, rețele de transport al energiei electrice, în măsura în care acestea sunt utilizate în scopul transmiterii de semnale, rețelele utilizate pentru difuzarea programelor audiovizuale, rețele de televiziune prin cablu, indiferent de tipul informației transmise;
2. **„Serviciu de comunicații electronice”** înseamnă serviciul furnizat, de regulă, contra cost și care constă în întregime sau în principal în în transportul semnalelor prin rețele de comunicații electronice, inclusiv serviciile de telecomunicații și serviciile de transmisie prin rețelele utilizate pentru difuzarea de programe audiovizuale, dar fără a include serviciile prin care se furnizează conținutul informației transmise prin intermediul rețelelor sau serviciilor de comunicații electronice sau prin care se exercită controlul editorial asupra acestui conținut; de asemenea, nu se includ serviciile societății informaționale (în particular, serviciile de comerț electronic) care nu constau, în întregime sau în principal, în transportul semnalelor prin intermediul rețelelor de comunicații electronice;
3. **„Utilizator”** înseamnă o entitate juridică sau o persoană fizică care utilizează sau solicită un serviciu de comunicații electronice accesibil publicului;
4. **„Furnizor de servicii de roaming”** înseamnă o întreprindere care furnizează unui client al serviciilor de roaming servicii de roaming cu amănuntul reglementate;
5. **„Furnizor alternativ de servicii de roaming”** înseamnă un furnizor de servicii de roaming diferit de furnizorul național;
6. **„Rețeaua vizitată”** înseamnă o rețea publică terestră de comunicații mobile situată într-un stat Semnatar, alta decât cea al furnizorului serviciilor de roaming național de client al care permite unui client al serviciilor de roaming pentru a efectua sau a primi apeluri, pentru a trimite sau primi mesaje SMS sau să utilizezi pachete de comunicații de date, prin intermediul unor aranjamente stabilite cu operatorul de rețea;
7. **„Client al serviciilor de roaming”** înseamnă un client al unui furnizor de servicii de roaming reglementate, prin intermediul unei rețele publice terestre de comunicații mobile situate în Uniune, al cărui contract sau acord cu furnizorul respectiv de servicii de roaming permite utilizarea serviciilor de roaming la nivelul Uniunii;

8. **„Apel în roaming reglementat”** înseamnă un apel vocal de telefonie mobilă efectuat de către un client al serviciilor de roaming, inițiat într-o rețea vizitată și terminat într-o rețea publică de comunicații din Statele Semnatare, sau primit de către un client al serviciilor de roaming, inițiat într-o rețea publică de comunicații din interiorul Uniunii și terminat într-o rețea vizitată.
9. **„Mesaj SMS”** înseamnă un mesaj text transmis prin serviciul de mesaje scurte, compus în principal din caractere alfabetice și/sau numerice, care poate fi trimis între numere de telefon mobil și/sau fix alocate în conformitate cu planurile naționale de numerotație;
10. **„Mesaj SMS în roaming reglementat”** înseamnă un mesaj SMS trimis de către un client al serviciilor de roaming, care este inițiat într-o rețea vizitată și terminat într-o rețea publică de comunicații din statul Semnatar, sau primit de către un client al serviciilor de roaming, care este inițiat într-o rețea publică de comunicații din interiorul unui stat Semnatar și terminat într-o rețea vizitată;
11. **„Serviciu de comunicații de date în roaming reglementat”** înseamnă un serviciu de roaming care permite unui client al serviciilor de roaming utilizarea de comunicații de date cu comutare de pachete prin intermediul dispozitivului său mobil în timpul conectării la o rețea vizitată. Un serviciu de comunicații de date în roaming reglementat nu include transmiterea sau primirea apelurilor sau mesajelor SMS în roaming reglementate, dar include transmiterea și primirea de mesaje MMS;
12. **„Acces cu ridicata pentru servicii de roaming”** înseamnă accesul direct cu ridicata pentru servicii de roaming sau accesul cu ridicata la revânzarea de servicii de roaming;
13. **„Acces direct cu ridicata pentru servicii de roaming”** înseamnă punerea la dispoziție de infrastructuri și/sau servicii de către un operator de rețea de telefonie mobilă unei alte întreprinderi, în condiții stabilite, în scopul furnizării de servicii de roaming reglementate de către întreprinderea respectivă către clienți ai serviciilor de roaming;
14. **„Acces cu ridicata la revânzarea de servicii de roaming”** înseamnă furnizarea cu ridicata a serviciilor de roaming de către un operator de rețea de telefonie mobilă diferit de operatorul rețelei vizitate către o altă întreprindere în scopul furnizării de către aceasta din urmă a serviciilor de roaming reglementate către clienți ai serviciilor de roaming.

**Argumentarea necesității
inițierii negocierilor și aprobarea semnării Acordului privind serviciile de
roaming internațional în reglementarea rețelelor de comunicații publice mobile
în Statele Parteneriatului Estic (Republica Armenia, Republica Azerbaidjan,
Republica Belarus, Georgia, Republica Moldova, Ucraina)**

A. Descrierea tratatului.

1. Informații generale

Proiectul Acordului privind serviciile de roaming internațional în reglementarea rețelelor de comunicații publice mobile în Statele Parteneriatului Estic (Republica Armenia, Republica Azerbaidjan, Republica Belarus, Georgia, Republica Moldova, Ucraina) (în continuare – Acord) a fost elaborat în cadrul inițiativei EU4Digital a Comisiei Europene de către Grupul de experți REWG (Roaming Expert Working Group), la care au participat reprezentanții autorităților sectoriale din statele Parteneriatului Estic, inclusiv reprezentanții autorităților corespunzătoare din Republica Moldova.

Elaborarea acestui Acord realizează angajamentul statelor Parteneriatului Estic, reafirmat în cadrul celei de a Treia Reuniuni Ministeriale a Parteneriatului Estic privind economia digitală, organizată la București la 28 februarie 2019, de a semna până în 2020 un Acord Regional privind Roaming-ul.

Acordul propus spre negociere este un tratat interstatal multilateral, care se încheie între statele Parteneriatului Estic și este deschis aderării altor state membre ale Organizației Mondiale a Comerțului.

Acordul este în formă clasică și este constituit din preambul, 14 articole și informații referitor la locul și data semnării, precum și o anexă. Preambulul Acordului cuprinde considerentele care stau la baza acestuia. Textul Acordului conține 14 articole, care stabilesc cadrul general al cooperării și includ formularea aspectelor pe care părțile urmează să le reglementeze. Partea finală a Acordului conține informații referitoare la locul și data semnării acestuia. Anexa conține definițiile utilizate în textul Acordului.

2. Informații privind conținutul tratatului

Scopul prezentului Acord este reducerea pentru utilizatorii finali din statele Semnatare a prețurilor pentru serviciile de roaming, apeluri vocale de intrare și de ieșire, SMS-uri trimise și transmisii de date, atunci când vizitează una din țările Semnatare.

Acordul stabilește expres și exhaustiv cadrul normativ pentru realizarea diminuării treptate, prin plafonare, pe parcurs a 4 ani, a tarifelor de acces cu ridicata, precum și cele cu amănuntul pentru serviciile de roaming între statele Parteneriatului Estic.

Prevederile proiectului Acordului sunt fără atingere față de tarifele pentru terminarea apelurilor internaționale ordinare atât între statele Parteneriatului Estic, cât și cu alte state.

Aplicarea Acordului urmează să se înceapă la 1 ianuarie 2022, când intră în vigoare, cu titlu provizoriu, plafoanele tarifare cu amănuntul pentru serviciile de roaming, iar reducerea plafoanelor tarifelor va avea loc gradual, într-o perioadă de tranziție care este prevăzută să se finalizeze la 1 ianuarie 2026. La finalul procesului de tranziție, tarifele de roaming pentru utilizatori care călătoresc între statele Parteneriatului Estic vor fi plafonate astfel, încât tariful efectiv plătit de utilizator pentru serviciile consumate în roaming nu va depăși suma între tariful național aplicabil pentru aceleași servicii, dacă ar fi consumate acasă, și tariful reglementat pentru serviciul respectiv de roaming cu ridicata.

În vederea asigurării posibilității reducerii tarifelor de roaming pentru utilizatori, proiectul Acordului prevede reglementarea și tarifelor de roaming cu ridicata pe care operatorii din statele Parteneriatului Estic le pot percepe reciproc. Astfel, la fel, în aceeași perioadă de tranziție, este prevăzută o pantă de glisare pentru tarifele cu ridicata de terminare a apelurilor mobile generate în roaming (atât pentru apelurile inițiate în roaming de utilizator, cât și cele primite de el), pentru generarea mesajelor SMS și pentru serviciile de date generate de utilizatori în roaming. La finalul perioadei de tranziție, este prevăzut că tarifele pentru serviciile cu ridicata de roaming se vor stabili în funcție de plafoanele tarifare aplicabile în reglementările Uniunii Europene ale serviciilor de roaming intra-comunitare.

Prezentul Acord se încheie fără mențiunea termenului (pe termen nedeterminat),

Prezentul Acord intră în vigoare la data depozitării ultimei notificări scrise prin canale diplomatice privind îndeplinirea de către Semnatarii ale administrațiilor a tuturor procedurilor naționale necesare pentru intrarea în vigoare a acestui Acord.

Acordul poate fi modificat de către Părțile Semnatore prin încheierea protocoalelor adiționale. Aceste protocoale intră în vigoare în conformitate cu regulile stabilite în Articolul 14 al Acordului.

Fiecare Parte Semnată se poate retrage din acest Acord sau Acordul poate fi reziliat în orice moment de la scurgerea a șase luni de la transmiterea notificării scrise către Depozitar.

Acordul poate fi supus revizuirii, dacă reglementările UE corespunzătoare sunt modificate și/sau este necesară o aliniere în continuare a tarifelor maxime pentru terminare în rețele mobile și/sau a tarifelor cu ridicata pentru serviciile de roaming reglementate în vederea atingerii obiectivelor stabilite în Alineatul 1 al Articolului 1.

B. Analiza de impact

2. Informații generale.

În prezent prețurile serviciilor de roaming pentru utilizatorii care călătoresc în Statele Parteneriatului Estic, prestate de către furnizorii de rețele și servicii de comunicații mobile din Republica Moldova, sunt stabilite de către acești furnizori în condițiile de piață, în baza contractelor încheiate cu operatorii de telecomunicații internaționali sau cu operatorii de telecomunicații din statele respective. În comparație cu prețurile pentru serviciile de comunicații mobile, furnizate în Republica Moldova (voce, SMS, transmisiune de date), aceste prețuri sunt foarte mari. Astfel, în funcție de statul Parteneriatului Estic, în care călătorește utilizatorul din Republica Moldova, tarifele pentru servicii voce în roaming sunt de circa 5-12 ori mai mari, decât cele mai mari tarife corespunzătoare aplicate în țara noastră, pentru SMS – de circa 4-6 ori, iar pentru transmitere de date – de circa 6-40 ori. În comparație cu prețul serviciilor oferite la nivel național în abonamentele existente, prețul acelorași servicii în roaming este și mai mare (de exemplu, pentru transmitere de date poate fi de 800 de ori mai mare).

În pofida faptului că în ultimii 3 ani furnizorii din Republica Moldova au început să propună utilizatorilor opțiuni tarifare speciale, cu tarife mai reduse decât cele aplicate în cazul general, ele continue să rămână considerabil de mari, fiind inaccesibile pentru majoritatea utilizatorilor, care ar dori să beneficieze de aceste servicii.

Prin Declarația celei de a Doua Reuniuni Ministeriale a Parteneriatului Estic privind economia digitală din 5 octombrie 2017 de la Tallinn, participanții au reafirmat importanța sectorului comunicațiilor electronice pentru economia digitală, pentru inovare, investiții și comerț. În special, în Declarația dată a fost menționat că serviciile de roaming mobil internațional joacă un rol important în facilitarea interacțiunilor economice și sociale, precum și a comerțului și a călătoriilor, iar reducerea prețurilor de roaming cu amănuntul între statele Parteneriatului Estic (și posibil, la o etapă mai târzie, cu UE), va contribui la bunăstarea cetățenilor.

Participanții au salutat rezultatele preliminare ale studiului privind identificarea unei abordări armonizate pentru stabilirea prețurilor serviciilor de roaming și reducerea tarifelor de roaming între statele Parteneriatului Estic, în special opțiunile și măsurile propuse, și au convenit să continue conlucrarea în vederea creării unui spațiu internațional comun de roaming (inclusiv, să depună eforturi pentru încheierea unui acord de roaming).

Angajamentul respectiv a fost reafirmat prin Declarația Comună a celei de a 5-ea Reuniuni a Parteneriatului Estic desfășurate la 24 noiembrie 2017 la Bruxelles și ulterior prin Declarația celei de a Treia Reuniuni Ministeriale a Parteneriatului Estic privind economia digitală, organizată la București la 28 februarie 2019, fiind convenit că Acordul să fie semnat până la sfârșitul anului 2020. În acest scop a fost adoptată

foaia de parcurs comună pentru cele 6 state ale Parteneriatului Estic, elaborată de către Grupul de experți REWG.

La sfârșitul anului 2020 Grupul de experți REWG, la care au participat reprezentanții autorităților sectoriale din statele Parteneriatului Estic, inclusiv reprezentanții autorităților corespunzătoare din Republica Moldova, a finalizat definitivarea și a transmis spre examinare părții moldovenești textul Acordului respectiv, care a fost acceptat ca bază pentru negocieri. Ulterior textul Acordului a fost definitivat suplimentar, fiind specificat clar că este un Acord interstatal și totodată precizată modalitatea de intrare în vigoare a acestuia.

Punerea în aplicare a prezentului Acord va spori accesibilitatea serviciilor furnizate utilizatorilor finali în roaming în statele Parteneriatului Estic, la prețuri apropiate de cele „de acasă”. Astfel, va fi asigurat accesul cetățenilor din statele Parteneriatului Estic, care călătoresc în acest spațiu unic de roaming, la toate beneficiile ale societății informaționale.

Implementarea cu succes a Acordului de Roaming Regional este, de asemenea, o condiție din partea UE pentru determinarea posibilităților pentru instituirea unui spațiu comun de roaming UE – Parteneriatul Estic.

3. Aspectul politic, cultural și social.

Prezentul Acord invocă ajustarea nivelului actual al tarifelor pentru serviciile de roaming drept obiect prioritar al Părților, și confirmă dorința lor de a acționa în beneficiul cetățenilor săi. Proiectul Acordului cuprinde activități ce țin de cooperarea autorităților competente din toate statele Parteneriatului Estic în scopul de a reduce pentru utilizatorii finali din statele Semnatare a prețurilor pentru serviciile de roaming, apeluri vocale de intrare și de ieșire, SMS-uri trimise și transmisii de date, atunci când vizitează una din țările Semnatare.

Potrivit estimărilor studiului efectuat de REWG, după implementarea etapei finale a Acordului, începând cu 01.01.2026 prețurile la serviciile în roaming cu amănuntul se vor diminua cu 87% în comparație cu valoarea lor actuală, iar utilizatorii din Republica Moldova vor economisi circa 552 mii euro în perioada 01.01.2022-01.01.2026. Prețurile mai accesibile pentru serviciile de roaming internațional mobil vor spori afacerile și turismul, precum și comunicarea între cetățenii statelor Parteneriatului Estic.

4. Aspectul economic și de mediu.

Proiectul Acordului nu conține prevederi, care ar avea consecințe negative asupra economiei Republicii Moldova și asupra mediului.

În pofida faptului, că potrivit studiului efectuat de REWG în perioada de tranziție prevăzută în Acord (01.01.2022-01.01.2026) furnizorii de servicii de comunicații mobile din Republica Moldova vor avea pierderi sumare de pe urma reducerii tarifelor de roaming de circa 419 mii euro, ulterior, datorit creșterii vertiginoase a volumului serviciilor prestate, vor putea compensa aceste pierderi și spori profiturile sale. Astfel, practica armonizării tarifelor de roaming la nivelul UE a

arătat că după implementarea ultimei etape a acesteia, volumul de trafic voce în roaming a crescut în anul 2017, față de anul 2016, de circa 2-2,5 ori, iar pentru transmitere de date – de 4-5 ori/

Semnarea Acordului va contribui la promovarea concurenței în domeniul comunicațiilor electronice și a intereselor utilizatorilor finali, în concordanță cu cele mai bune practici comunitare.

5. Aspectul normativ.

Proiectul Acordului este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Carta ONU, alte tratate internaționale în vigoare pentru Republica Moldova și angajamentele asumate de țara noastră pe plan internațional și regional, inclusiv celea ce rezultă din calitatea de membru al Organizației Mondiale a Comerțului, și nu necesită modificarea sau completarea actelor normative în vigoare sau adoptarea unor noi acte normative pentru implementare.

Proiectul Acordului corespunde prevederilor Legii nr. 595-XIV din 24.09.1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, precum și prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 422 din 17.07.2015 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale.

6. Aspectul instituțional și organizatoric.

Realizarea prevederilor prezentului Acord nu necesită întreprinderea de măsuri suplimentare pentru înființarea unor instituții sau structuri noi sau modificarea celor existente și nu va condiționa abilitarea unor persoane sau instituții cu împuterniciri noi. Negocierea și semnarea Acordului ține de competența Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, iar implementarea acestuia ține de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației. Acordul stabilește expres și exhaustiv cadrul normativ pentru realizarea diminuării treptate, prin plafonare, pe parcurs la 4 ani, a tarifelor de acces cu ridicata pentru serviciile de roaming între statele Parteneriatului Estic.

Acordul dat nu presupune înființarea unor structuri noi și modificarea legislației în vigoare.

7. Aspectul financiar.

Acțiunile descrise în Acordul nu vor impune cheltuieli de ordin financiar din Bugetul de Stat al Republicii Moldova.

8. Aspectul temporar.

Pentru punerea în aplicare a Acordului nu sunt necesare măsuri preparatorii speciale.

Prezentul Acord va intra în vigoare pe o perioadă nedeterminată la data depozitării ultimei notificări scrise prin canale diplomatice privind îndeplinirea de către Semnarii ale administrațiilor a tuturor procedurilor naționale necesare pentru intrarea în vigoare a acestui Acord. Acordul va fi pus în aplicare cu titlu provizoriu începând cu 1 ianuarie 2022, dacă un Semnatar nu notifică Depozitarului la data semnării că nu are consimțământul de a fi legat prin această aplicare provizorie.

Aplicarea provizorie a Acordului va înceta la intrarea sa în vigoare pentru un Semnatar care îl aplică cu titlu provizoriu sau în cazul în care Semnatarul notifică Depozitarului intenția sa de a nu deveni parte la Acord.

C. Mandatul pentru negocieri.

Organele care vor asigura desfășurarea procesului de negocieri și semnare, sunt Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova și autoritățile omoloage din statele Parteneriatului Estic (Republica Armenia, Republica Azerbaidjan, Republica Belarus, Georgia, Republica Moldova și Ucraina).

Delegații pentru organizarea unor runde de negocieri nu vor fi constituite. Negocierile cu autoritățile omoloage din statele Parteneriatului Estic se vor desfășura prin corespondență prin canale diplomatice. Limba de negociere va fi limba engleză.

D. Aspect procedural al semnării

Grupul de experți REWG (Roaming Expert Working Group), la care au participat reprezentanții autorităților sectoriale din statele Parteneriatului Estic, inclusiv reprezentanții autorităților corespunzătoare din Republica Moldova, a elaborat și a transmis spre examinare părții moldovenești textul Acordului respectiv, care a fost acceptat ca bază pentru negocieri.

Având în vedere bunele relații dintre Republica Moldova și celelalte state din cadrul Parteneriatului Estic, în special relații din domeniul comunicațiilor electronice, precum și necesitatea aprofundării acestora spre binele cetățenilor tuturor statelor partenere, în contextul celor expuse, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale consideră că semnarea Acordului nu poate fi amânată și este oportun de a promova un singur Decret al Președintelui Republicii Moldova pentru inițierea negocierilor și aprobarea semnării tratatului respectiv în cadrul următoarei Reuniuni Ministeriale a Parteneriatului Estic.

Acordul va fi încheiat prin semnare și va intra în vigoare pe o perioadă nedeterminată la data depozitării ultimei notificări scrise prin canale diplomatice privind îndeplinirea de către Semnatarii ale administrațiilor a tuturor procedurilor naționale necesare pentru intrarea în vigoare a acestui Acord.

Acordul va fi semnat într-un singur exemplar în limba engleză și va fi păstrat de către Ministerul Afacerilor Externe al unuia din statele Semnatare, care va îndeplini funcția de Depozitar al Acordului. Exemplarul semnat va fi depus la Ministerul Afacerilor Externe al unuia din statele Semnatare, care va transmite copiile sale certificate Guvernelor ale Semnatarilor acestui Acord.

Acordul va fi pus în aplicare cu titlu provizoriu începând cu 1 ianuarie 2022, dacă un Semnatar nu notifică Depozitarului la data semnării că nu are consimțământul de a fi legat prin această aplicare provizorie.

Aplicarea provizorie a Acordului va înceta la intrarea sa în vigoare pentru un Semnatar care îl aplică cu titlu provizoriu sau în cazul în care Semnatarul notifică Depozitarului intenția sa de a nu deveni parte la Acord.

În contextul celor evocate, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale solicită susținerea proiectului Decretului Președintelui Republicii Moldova cu privire la inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului privind serviciile de roaming internațional în reglementarea rețelelor de comunicații publice mobile în Statele Parteneriatului Estic (Republica Armenia, Republica Azerbaidjan, Republica Belarus, Georgia, Republica Moldova, Ucraina).

**Viceprim-ministru,
ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale**

Andrei SPÎNU